

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha: 14. 1. 2019
Č. j. MSP-524/2018-OJD-SPZ/7
Počet listů: 2
Přílohy: 4

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněná Bc. V.H. - stížnost pro porušení zákona

Příloha:

1. Ověřená kopie policejního spisu Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Olomouc, 2. oddělení obecné kriminality sp. zn. KRPM-80685/TČ-2018-140573-507
2. Ověřená kopie podání obv. Bc. H. ze dne 24. 8. 2018
3. Ověřená kopie usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20. 8. 2018 sp. zn. 5 ZT 95/2018 s potvrzeními o doručení
4. Ověřená kopie opravného usnesení policejního orgánu ze dne 14. 9. 2018

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněné Bc. V.H.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20. 8. 2018 sp. zn. 5 ZT 95/2018.

Policejní orgán Policie ČR, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Územní odbor Olomouc, 2. Oddělení obecné kriminality (dále jen „policejní orgán“) usnesením ze dne 20. 7.

2018 č. j. KRPM-80685-23/TČ-2018-140573-507 rozhodl podle § 160 odst. 1 trestního řádu o zahájení trestního stíhání Bc. V.H. jako obviněné ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, kterého se měla dle citovaného usnesení policejního orgánu dopustit tím, že (cit.) „nejpozději od 14.00 hodin dne 11. 6. 2018 nenastoupila do Věznice v Olomouci výkon trestu nařizený jí Okresním soudem v Olomouci ze dne 22. 5. 2018 č. j. 2 T 287/2015 až do 20.30 hodin dne 22. 6. 2018, kdy byla na základě příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody vydaného Okresním soudem v Olomouci č. j. 2 T 287/2015-4327 ze dne 14. 6. 2018 omezena na osobní svobodě a následně dodána hlídkou Pohotovostního a eskortního oddělení Krajského ředitelství Policie ČR Olomouckého kraje do výkonu trestu do Vazební věznice v Olomouci.“

Usnesení bylo doručeno obviněné dne 24. 7. 2018 a jejímu obhájci dne 2. 8. 2018.

Z popisu předmětného skutku je patrné, že obviněná do určité doby nenastoupila do výkonu trestu odnětí svobody, ač obdržela výzvu k nástupu a do výkonu trestu byla následně dodána hlídkou Policie ČR. Je v něm tedy v podstatě popsán pouze následek, nikoli však její jednání, které by bylo možno podřadit pod znak „nenastoupení bez závažného důvodu trest odnětí svobody či jiné neoprávněné bránění nástupu výkonu tohoto trestu“, příčinná souvislost mezi takovýmto jednáním a následkem a zavinění ve formě úmyslu. Z popisu skutku nelze vůbec zjistit, že obviněné nebránily v nastoupení do výkonu trestu odnětí svobody žádné závažné důvody, což je jeden ze zákonných znaků skutkové podstaty přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku. V popisu skutku také není žádným způsobem vyjádřen úmysl Bc.H. nenastoupit do výkonu trestu, tedy znak subjektivní stránky předmětného přečinu.

Proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu obviněná Bc. V. H. podala jednak sama dne 25. 7. 2018 a jednak prostřednictvím svého obhájce JUDr. M.Š. dne 3. 8. 2018 stížnost, která byla usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20. 8. 2018 sp. zn. 5 ZT 95/2018 podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta jako nedůvodná.

Usnesení nabylo právní moci téhož dne, když proti němu zákon stížnost nepřipouští (§ 141 odst. 2 trestního řádu).

Jen pro úplnost je nutné dodat, že následně dne 14. 9. 2018 policejní orgán vydal usnesení podle § 131 odst. 1 trestního řádu s přihlédnutím k § 138 trestního řádu č. j. KRPM-80685-45/TČ-2018-140573-507, kterým byla opravena písařská chyba v usnesení podle § 160 odst. 1 trestního řádu ze dne 20. 7. 2018 č. j. KRPM-80685-23/TČ-2018-140573-507.

Jednou ze základních zásad trestního řízení je zásada zákonnosti trestního stíhání. Tato zásada je zakotvena v ustanovení § 2 odst. 1 trestního řádu, podle něhož nikdo nemůže být stíhán jako obviněný jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon, tj. trestní řád.

Uvedená zásada je také ústavně garantována, neboť v čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod je stanoveno, že nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.

Do stadia zahájení trestního stíhání se zásada zákonnosti trestního stíhání promítá tím, jak ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu stanoví náležitosti usnesení o zahájení trestního stíhání. Trestní stíhání lze zahájit za podmínek uvedených v § 160 odst. 1 trestního řádu jen usnesením

o zahájení trestního stíhání, jehož výrok musí obsahovat především popis skutku, ze kterého je osoba obviněna tak, aby nemohl být zaměněn s jiným. Zejména je tedy nutné uvést ty znaky, které dostatečně konkretizují skutek (přesné označení osoby obviněného, místo a čas kdy se skutek stal, způsob jeho provedení charakterizující jednání pachatele a jeho zavinění, následek a příp. další okolnosti, které jej charakterizují). Ve výroku usnesení o zahájení trestního stíhání však nemusí být v popisu skutku uvedeny veškeré skutečnosti, protože v době zahájení trestního stíhání nejsou ještě všechny okolnosti skutkového děje známy a prokázány (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2007 sp. zn. 7 Tdo 1480/2006).

Pouze zákonné usnesení o zahájení trestního stíhání může být podkladem pro to, aby ve věci mohly probíhat další fáze trestního řízení, kterými jsou vyšetřování a případně řízení před soudem a může dát obviněnému možnost relevantně se hájit vůči obvinění z trestného činu, tedy umožňuje mu náležitě a v plném rozsahu uplatnit všechna zákonem přiznaná obhajovací práva.

Význam zásady zákonnosti trestního stíhání spočívá především v tom, že osobě vystavené trestnímu stíhání skýtá záruku, že bude stíhána pouze pro čin, který je v zákoně výslovně označen za trestný čin, a že skutkovým důvodem stíhání bude pouze spáchání takového skutku, v němž jsou obsaženy zákonné znaky trestného činu. Přitom je nezbytné, aby v usnesení o zahájení trestního stíhání byly alespoň tvrzeny takové skutečnosti, které odpovídají všem zákonným znakům trestného činu. Na to pak navazuje právo obviněného na obhajobu, jak je stanoveno zejména v § 33 odst. 1 trestního řádu, čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 odst. 3 písm. b), c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Obviněnému musí být umožněno obhajovat se proti takovému usnesení o zahájení trestního stíhání, z něhož je jasné, jaké konkrétní skutečnosti naplňující znaky trestného činu se mu kladou za vinu.

Povinnost orgánu, který rozhoduje o stížnosti, přezkoumat jednak správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a také řízení předcházející napadenému usnesení je zakotvena v § 147 odst. 1 trestního řádu.

Podle § 147 odst. 1 trestního řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost a b) řízení předcházející napadenému usnesení.

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

V rámci rozhodování o stížnosti je uplatňován tzv. revizní princip přezkumu, který předpokládá, že se přezkumný orgán neomezí jen na námitky vytýkané ve stížnosti, ale prověří přezkoumávané usnesení i v souvislosti s vadami, které se v něm vyskytují, a to i přesto, že nebyly stěžovatelem namítány. Správností výroků usnesení a předchozího řízení je myšlena jejich zákonnost a odůvodněnost. Při přezkoumávání zákonnosti je třeba se věnovat tomu, zda v rámci řízení předcházejícího vydání přezkoumávaného usnesení a i při jeho vydání nedošlo k porušení práva, nejčastěji trestního řádu či trestního zákoníku. Odůvodněnost se pak týká otázek skutkových.

Protože v usnesení policejního orgánu ze dne 20. 7. 2018 nebyl dostatečně popsán skutek, konkrétně chyběl popis některých obligatorních znaků skutkové podstaty přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, došlo

k porušení zásady zákonnosti zakotvené v § 2 odst. 1 trestního řádu. Z tohoto důvodu nelze považovat trestní stíhání za zákonně zahájené.

Státní zástupkyně se shora uvedenými ustanoveními důsledně neřídila, když stížnost obviněné proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání jako nedůvodnou zamítla. Svým usnesením tedy porušila ustanovení § 147 odst. 1 písm. a) a § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu v neprospěch obviněné Bc. V.H.. Vytýkanou vadu nelze odstranit řádným opravným prostředkem a ani autoremedurou.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuji, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20. 8. 2018 sp. zn. 5 ZT 95/2018 byl porušen zákon v ustanovení § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu v neprospěch obviněné Bc. V.H.;
2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadené usnesení i všechna případná další obsahově navazující rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu, a
3. podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Olomouci, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7 Tz 11/2019](#)